

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVO

KOMUNA E KLINËS
MUNICIPALITY OF KLINA
OPŠTINA KLINA

www.komuna-kline.org

Kuvendi i Komunës Klinë

01Nr. 06-20946/2024

Datë: 03, 07 /2024

KOMUNA E KLINËS

STRATEGJIA KOMUNALE PËR MBROJTJE NGA DHUNA NË FAMILJE (2024 – 2027) DHE PLANI I VEPRIMIT PËR MBROJTJE NGA DHUNA NË FAMILJE (2024 – 2026)

Qershor, 2024

Lajmërimi i rasteve të dhunës në familje

Kontaktet:

Numri pa pagesë 080019999 – Policia e Kosovës
039 421-398 Shtëpia e Sigurt
039 410 476 – Qendra për Punë Sociale
192 - Thirrjet emergjente

PËRMBAJTJA

- KAPITULLI I: HYRJE PËRMBLEDHËSE**
- KAPITULLI II: QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT STRATEGJIKE TË STRATEGJISË**
- KAPITULLI III: ANALIZA E SITUATËS DHE PROBLEMATIKA E DHUNËS NË FAMILJE**
- KAPITULLI IV: KOHËZGJATJA E ZBATIMIT TË STRATEGJISË DHE INSTITUCIONET E PËRFSHIRA**
- KAPITULLI V: AKTIVITETET NË ZBATIM TË STRATEGJISË**
- KAPITULLI VI: PLANI I MONITORIMIT DHE I VLERËSIMIT TË PROGRESIT NË ZBATIM**
- SHTOJCA 1: PLANI I VEPRIMIT**

LISTË ME SHKURTESA DHE EMRI I PLOTË I INSTITUCIONEVE:

KK - KOMUNA KLINË

QPS - QENDRA PËR PUNË SOCIALE

QAK - QENDRA E ANGAZHIMIT NË KOMUNITET

AMU – ARSIMI I MESËM I ULËT

AML – ARSIMI I MESËM I LARTË

KKSB - KËSHILLI KOMUNAL PËR SIGURI NË BASHKËSI

FALËNDERIME

Draft -Strategjia Komunale kundër Dhunës në Familje (2024 – 2027), është një prej dokumenteve të rëndësishme të Komunës së Klinës, hartimi i së cilës ka ndjekur një proces të gjatë diskutimesh dhe kontributesh konkrete të shumë institucioneve relevante që punojnë në këtë fushë. Përfshirja dhe kontributi i tyre kanë dhënë frytin e punës që gjendet në faqet e këtij dokumenti të rëndësishëm për parandalimin e dhunës në familje në komunën tonë.

Grupi i punës për hartimin e Strategjisë dhe Plani i Veprimit, falënderon veçanërisht institucionet komunale për kontributin e dhënë ku vlerësojnë me prioritet masat për parandalimin e dhunës në familje, në këtë rast falënderojmë drejtoritë përkatëse të komunës së Klinës si dhe Mekanizmin Koordinues kundër Dhunës në Familje.

Bazuar në Ligjin Nr.03/L-040 për Vetëqeverisje Lokale (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.28/2008), bazuar në Ligjin Nr.08/L-185 për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Dhuna në Familje, Dhuna ndaj Grave dhe Dhuna në Baza Gjimore, në Strategjinë Kombëtare për Mbrojtjen nga Dhuna në Familje dhe Dhuna ndaj Grave 2022-2026.

KAPITULLI I

HYRJE PËRMBLEDHËSE

Hartimi dhe zbatimi i Strategjisë Komunale dhe Planit të Veprimit kundër Dhunës në Familje për Komunën e Klinës, mundëson koordinimin e përpjekjeve ekzistuese të të gjitha departamenteve dhe institucioneve qeverisëse komunale dhe të organizatave joqeveritare. Qëllimi i vetëm i këtyre përpjekjeve të përbashkëta është të parandalojë dhe luftojë Dhunën në Familje si dhe të ndihmojë zhvillimin adekuat dhe mirëqenien e gjithë shoqërisë sonë.

Parandalimi dhe luftimi i Dhunës në Familje kërkon angazhim të strukturave të ndryshme publike dhe private, për të diskutuar dhe zgjidhur çështjet të ndryshme si ato të arsimit, shëndetit, shërbimeve sociale, punësimit, drejtësisë, familjes, fëmijëve dhe të moshuarve, etj. Tërë këto çështje përmbajnë problematika që duhen zgjidhur përmes proceseve të zhvillimit të shoqërisë në tërësi. Strukturat vendimmarrëse, së bashku me organizatat joqeveritare, kanë detyrime në zbatim të kësaj strategjie, të cilat rrjedhin nga funksionet specifike dhe roli që luajnë në shoqëri.

Ky dokument synon të japë ndihmesën e saj në arritjen e standardeve më të larta në trajtimin e çështjeve të Dhunës në Familje, si pjesë e përpjekjeve të Komunës së Klinës.

Kjo strategji i referohet implementimit si dhe zbatimit të kuadrit ligjor kundër dhunës në familje në tërësi, i cili ndër të tjera thekson:

1. Të hartohen politika në nivel lokal për parandalimin, mbrojtjen dhe ofrimin e shërbimeve për viktimat dhe ushtruesit e dhunës në familje;
2. Mbështetja financiare e strehimores që mbështetin nëna me fëmijë, në proporcion me numrin e rasteve nga Komuna e Klinës të strehuara si viktima të dhunës në familje.

Hartimi i kësaj strategjie është kryer përmes një procesi të gjatë pjesëmarrës nën drejtimin e Komunës, drejtuesit më të lartë dhe stafet përgjegjëse të drejtorive të ndryshme përfshirë në proces, së bashku me të gjitha institucionet e tjera në nivel komunal. Gjatë muajit nëntor, më 25 nëntor fillon fushata “16 Ditët e Aktivizimit” dhe do të organizohen një sërë takimesh të gjëra për njohjen e situatës, hartimin e drejtimeve strategjike dhe planifikimin e aktiviteteve specifike sipas termave kohorë të kësaj strategjie.

KAPITULLI II

QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT STRATEGJIKE TË STRATEGJISË KOMUNALE KUNDËR DHUNËS NË FAMILJE

Krahas vështirësive ekonomike, shoqëria jonë po ballafaqohet edhe me një sërë problemesh tjera të papunësisë, të lëvizjeve demografike, të koncepteve të ndryshme mbi vlerat dhe virtytet njerëzore, të cilat ndikojnë drejtpërsëdrejti në pjesëmarrjen e ulët të gruas në vendimmarrje dhe pabarazisë gjinore. Prandaj, Komuna jonë ka nevojë që të hartojmë këtë strategji me anë të së cilës synojmë një shoqëri ku secili respektohet si duhet dhe të jetë në gjendje të realizojë potencialin që ka, pa dhunë dhe diskriminim.

Strategjia komunale kundër Dhunës në Familje për Komunën e Klinës, synon të:

- Të punojë në parandalimin e dhunës në familje dhe ngritjen e vetëdijes tek komuniteti për aspektet negative të këtij fenomeni;
- Të përmirësojë/ndërtojë sistemin e grumbullimit dhe shkëmbimit të të dhënave në mes të akterëve relevantë;

- Të fuqizojë mekanizmat për reagim sa më të shpejtë ndaj rasteve të dhunës në familje dhe të përmirësojë koordinimin në mes anëtarëve të grupit gjatë menaxhimit të tyre;
- Të bëjë avokim dhe monitorim të zbatimit të politikave si dhe të sugjerojë ndryshime bazuar në përvojat më të mira nga terreni.

Fushat e veprimit dhe objektivat strategjike të këtij dokumenti janë:

Fushat e Veprimit A.

ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE

Deri në vitin 2026, strategjia komunale synon që të kontribuojë në ndryshimin e qasjes në familje dhe shoqërisë për eliminimin e pabarazisë gjinore dhe dhunën në familje

Fushat e Veprimit B.

ARSIMIMI DHE INFORMIMI

Deri në vitin 2026, strategjia komunale synon një komunitet të mirë informuar, edukuar në çështjet e dhunës në familje, me profesionistë, të aftë dhe të përgatitur për trajnimin adekuat të viktimave të dhunës në familje dhe të komunitetit në përgjithësi.

Fushat e Veprimit C.

FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE

Deri në vitin 2026, strategjia komunale synon në parandalimin, mbrojtjen dhe riintegrimin përmes mbështetjes ekonomike dhe dhënien e mundësive për mirëqenien e të mbijetuarave të Dhunës në Familje dhe të familjeve të tyre.

Fushat e Veprimit D.

FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Deri në vitin 2026, strategjia komunale synon të ketë një koordinim më të mirë për parandalimin, mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje dhe riintegrimin e tyre dhe të familjeve në jetën ekonomike dhe sociale të komunës.

Çdo objektiv strategjik është zbërthyer më tej në disa objektiva specifike, për të cilat është zhvilluar një plan veprimi i detajuar me aktivitete, institucionet përgjegjëse dhe partnere si dhe vlerësime të tjera që lidhen me afatet kohore të zbatimit, kostot dhe planin e monitorimit.

KAPITULLI III

ANALIZA E SITUATËS DHE PROBLEMATIKA E DHUNËS NË FAMILJE

Dhuna në Familje nuk është një dukuri e re për qytetarët e komunës sonë, por edhe shoqërinë kosovare në përgjithësi. E shprehur në forma dhe intensitete të ndryshme ajo është trashëguar prej së shkuarës, por në ditët e sotme vërehen edhe shumë tipare të reja të shprehjes së saj. Analiza e shkurtër e situatës në Komunën e Klinës ka ndihmuar të qartësohet lista e problemeve dhe shkaqeve që i shkaktojnë ato.

Shkaqet që çojnë në rritjen e shkallës së Dhunës në Familje janë të shumta, ndërmjet të cilave përmendim:

Pabarazitë gjinore: Në Kosovë, roli i femrave në proceset e zhvillimit shoqëror, ekonomik dhe politik, është shumë i rëndësishëm, ndonëse ende në ditët e sotme ndeshemi me pabarazi gjinore të dukshme apo të fshehura. Pozita e pabarabartë gjinore ndikohet nga shkalla e ulët e punësimit të grave, vështirësitë që kanë në qasje të shërbimeve shëndetësore, niveli i ulët i integritit të grave në ekonomi dhe numri i vogël i grave në pozitat udhëheqëse në administratën publike.

Në Kosovë është krijuar një bazë e mirë ligjore sa i përket çështjes së barazisë gjinore dhe janë bërë hapa të dukshme në avancimin e pozitës së grave, ku Komuna e Klinës krahas viteve të mëhershme, ka shënuar progres të dukshëm në avancimin e gruas. Të dhënat paraqesin një përfshirje më të madhe të grave në politikë, në arsim, e sektorë të tjerë. Megjithatë, ende nuk është arritur përfaqësimi i kënaqshëm gjinor, i paraparë në Ligjin për Barazi Gjinore, në të cilin përcaktohet se pjesëmarrja e barabartë e femrave dhe meshkujve, në institucione apo në nivel të pushtetit, është 50% me 50%.

Duke pasur parasysh trendet e varfërisë, shkallës së papunësisë, për një pjesë të popullsisë në Komunën e Klinës, femra mbetet në pozitë më të pafavorshme krahasuar me meshkujt si në lëmin e punësimit, nivelit të varfërisë, arsimit, si dhe pjesëmarrjen aktive në sferën publike dhe private.

Pabarazitë gjinore në gjendjen ekonomike: Në Komunën e Klinës, ashtu si në tërë vendin, gjendja e vështirë ekonomike rëndon më shumë mbi femrat, të cilat kanë numrin më të madh të papunësuarve dhe nivelin më të ulët arsimor. Për vitin 2023, janë të regjistruara numri i përgjithshëm i të punësuarve në Institucionet Komunale, është 980. Nga kjo shifër vetëm femra janë 431, duke përfshirë edhe Komunitete jo shumicë që kanë shifrën 5 të punësuarve, nga kjo shifër 2 janë femra, kurse përfitues të

skemës sociale kemi një shifër prej 798 anëtarë, nga kjo shifër 168 janë femra, prej tyre 19 janë nëna vetushqyese dhe 630 bartës të lëndëve janë meshkuj. Kjo tregon se gjendja ekonomiko sociale nuk është në nivel të kënaqshëm .

Probleme sociale të lidhura me dhunën në familje: Martesat e hershme janë një ndër dukuritë evidente në komunën e Klinës që prek vajzat dhe djemtë, ndonëse vajzat janë në numër më të madh dhe përballen me pasoja më të shumta. Martesat e hershme privojnë të rinjtë, e sidomos vajzat nga arsimimi dhe zhvillimi i perspektivave afatgjata. Vajzat lindin fëmijë në moshën e tyre më të hershme, mbeten të izoluar nga shoqet, shokët dhe familja e tyre. Gratë e reja nuk mund të dalin vetëm, pa pajtimin e burrit apo anëtarëve tjerë të familjes dhe nuk fitojnë të ardhura, po ashtu si shkaktar ekonomik është edhe ndarja jo e barabartë nga trashëgimia familjare, pikërisht kemi cenim ndaj të drejtave të njeriut dhe diskriminim gjinor duke i trashëguar paragjykimet dhe stereotipet, ndaj mbeten të varura ekonomikisht dhe nuk janë vendimmarrëse në ekonominë familjare. Për këto arsye, këto gra të reja janë më të prekura nga dhuna në familje. Sipas disa të dhënave, numri i rasteve të paraqitura në Qendrën për Punë Sociale (QPS) – Klinë, për dhënien e pëlqimit për martesë të hershme ndryshon:

Viti 2021: vetëm 1 rast

Viti 2022: Nuk kemi pasur raste të martesës së parakohshme

Viti 2023: vetëm 1 rast

Numri i rasteve është dukshëm më i madh, por për shumë prej tyre nuk ka raportime.

Dhuna në Familje sjell shumë pasoja në komunitet, të cilat kanë një numër të madh efektesh të padëshiruara:

Kriza familjare: Avancimi i rolit të femrës në shoqëri dhe pozita e saj në familje ka ndryshuar në kuptimin e pavarësisimit më të madh të saj, marrjes së iniciativave, edukimit dhe arsimimit, fakte të cilat kanë ndikuar në ndryshimin e roleve në familje dhe shoqëri. Kriza familjare në periudhën e pasluftës në Kosovë ka shkaqe të ndryshme: lëvizja e popullatës nga fshatrat në qytete, kalimi nga familjet e zgjeruara dhe të mëdha në familje më të vogla. Të tilla ndryshime shihen si faktorë mbrojtës (kur shmangët ndikimi patriarkal prej brezave më të vjetër), por edhe faktorë rreziku njëherësh, si pamundësia e mbrojtjes në rastet e dhunës në familje të nxitura nga papunësia, konfliktet dhe mentalitetit mes gjeneratave, etj.

RRITJA E DIVORCEVE NË SHOQËRI: Numri i divorceve ndryshon nga viti në vit. Në vitin 2021 ka pasur 10 kërkesa për divorc, në vitin 2022 kanë qenë 20 kërkesa, ndërsa në vitin 2023 janë 15 kërkesa. Sa i përket rritjes së numrit të divorceve nga viti në vit, nuk kemi arritur të nxjerrim ndonjë përfundim, këto statistika janë nga QPS bazuar në Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Pejë dega në Klinë .

Nga tregues statistikor, numri i rasteve të dhunës në familje të raportuara në Shtëpinë e Sigurt edhe pse kjo Shtëpi e Sigurt mbulon edhe Komunën Klinës, për vitin 2021 janë strehuar gjithsej 10 gra dhe 3 fëmijë, 2 vajza dhe 1 djalë, 8 shqiptare dhe 2 gra, 5 gra, mosha prej 10 – 25 vjeç, 4 gra, mosha nga 25-40 vjeçe, 1 grua, mosha 40-60 vjeç.

Viti 2022 gjithsej janë 8 gra dhe 10 fëmijë, 7 vajza dhe 3 djem, 5 shqiptare dhe 2 gra, 1 austriake, 4 gra, mosha prej 10 - 25 vjeçe, 4 gra, mosha prej 25 - 40 vjeçe.

Viti 2023 janë gjithsej 9 gra dhe 7 fëmijë, 3 vajza dhe 4 djem, 6 shqiptare dhe 3 gra, 6 gra, mosha prej 10-25 vjeçe, 3 gra, mosha prej 25-50 vjeçe, ndaj të cilave është ushtruar dhunë në familje, qëndrimi i këtyre viktimave nuk është strikt i specifikuar, ndodhin raste që të qëndrojnë edhe më tepër se 6 muaj deri në Vendimet Gjyqësore.

Në bazë të statistikave nga Policia e Kosovës, stacioni në Klinë, raportohet se në vitin 2021 kemi pasur 38 raste të raportuara, viktimat që kanë qenë edhe të përkatësive tjera, duke ju referuar moshës kryesisht mbizotëron mosha 20-40 vjeç, ndërsa në e vitit 2022 kemi raste të raportuara me një shifër 47 raste dhe në vitin 2023 kemi pasur 36 raste. Zgjidhje, pasi që qëndrimi në strehimoren "Shtëpia e Sigurt" është i përkohshëm, deri në 6 muaj, por në strehimore ndodh që për ndonjë rast më specifik strehimi t'i vazhdohet deri në 1 vit, por varësisht nga rasti ndodh që edhe deri në dy vite. Viktimat e dhunës në familje, pas qëndrimit gjashtëmujor transferohen në strehimoret tjera (në regjionet tjera të Republikës së Kosovës), ku në çdo strehimore qëndrimi i tyre zgjat jo më tepër se gjashtë muaj. Mandej këto viktimat të dhunës, nuk kanë zgjidhje tjetër, ose të kthehen në shtëpinë e gjinisë së tyre, ku shpeshherë ndodhë që mos t'i pranojnë edhe ato, ose të kthehen sërish tek kryerësi i cili ka ushtruar dhunë ndaj tyre, pasi që nuk mund të bëjnë zgjidhje tjetër.

Krahas numrit të raportuar, rastet e dhunës në familje mbeten më tepër raste të izoluara dhe shumë pak të raportuara. Nga ndryshimet e statistikave nga viti në vit, vërehet se ka një rritje të raportimit të rasteve të dhunës në familje në institucionet gjegjëse, që na bënë të kuptojmë se është rritur dukshëm vetëdijesimi qytetar për të raportuar dhunën krahasuar me periudhat e mëhershme, por njëkohësisht është rritur edhe besimi qytetar në institucionet që luftojnë këtë fenomen.

Viktima të dhunës në familje, marrë për bazë statistikën e vitit 2021, 2022 dhe 2023, kryesisht janë nga gjinia femërore.

Frika dhe ndërgjegjësimi i ulët për çështjet e dhunës në familje: Mosraportimi i dhunës në familje nga viktimat është ndër fenomenet më të shpeshta, pasi konsiderohet turp dhe një çështje që nuk duhet të dalë jashtë mureve të shtëpisë.

Mospranimi i dhunës seksuale: Për shkak të stigmës dhe ndëshkimit vërehet mosraportim i dhunës nga ana e viktimave dhe për këtë dhuna seksuale rezulton më pak e raportuar ose nuk ekziston fare në krahasim me dhunën fizike.

Probleme lidhur me trashëgiminë: Sa i përket procedurave të shqyrtimit të trashëgimisë, shumë herë ndodh që gruaja nuk njoftohet fare ose përjashtohet nga diskutimi për masën trashëgimore, qoftë në pozitën e bashkëshortes, nënës apo motrës dhe në këtë mënyrë diskriminohet. Veç kësaj, organi kompetent komunal për mbajtjen e librit amzë të vdekjeve ka për detyrë që në aktvdekje të shënojë emrat e trashëgimtarëve femra dhe meshkuj dhe assesit të mos i diskriminojë femrat.

KAPITULLI IV

KOHËZGJATJA E ZBATIMIT TË STRATEGJISË DHE INSTITUCIONET E PËRFSHIRA

Shtrirja kohore e strategjisë

Strategjia Komunale kundër Dhunës në Familje është paraparë si një strategji 4 vjeçare që do të zbatohet në periudhën 2024-2027.

Institucionet zbatuese dhe partnere

Komuna Klinë: Institucioni kryesor zbatues për strategjinë është Komuna e Klinës me dikasteret e saj, si dhe Mekanizimi Institucional kundër dhunës në familje që do të kontribuojë në promovimin e ligjeve për mbrojtje nga dhuna në familje, si dhe atë të trashëgimisë dhe familjes, informim që ndikon në parandalimin e këtij fenomeni. Këto organe kanë për detyrë që të promovojnë mundësi të barabarta për të gjithë, pa marrë parasysh përkatësinë gjinore, fetare, etnike, moshë e racë, t'i promovojë vlerat për të drejtat e njeriut, si dhe të kujdeset për zbatimin e standardeve dhe raportimin mbi realizimin e tyre.

Ndër institucionet e tjera të përfshira në zbatimin e elementeve të caktuara të kësaj strategjie janë:

Policia e Kosovës, Këshilli Komunal për Siguri në Bashkësi – KKSB , Këshilli i Veprimit Rinor Lokal, OJQ-të .

Zyra për Punësim: Në koordinim me Qendrën për Punë Sociale, regjistron dhe evidenton personat të cilët lajmërohen në zyrë, ndaj të cilëve është ushtruar dhunë në familje. Këtyre personave në cilësi të punëkërkuësve ju ofrohet: këshillim profesional, informim mbi mundësitë e punësimit, përgatitje dhe ndërmjetësim në punësim, informim për aftësim dhe riaftësim profesional me qëllim përgatitjen për nevojat e tregut të punës.

Mbrojtësi i viktimave i cili bashkëpunon ngushtë me institucionet e tjera që ofrojnë ndihmë për viktimat e Dhunës në Familje dhe lloje të tjera të dhunës apo trafikimit të qenieve njerëzore, etj si Policinë, QPS, Prokurorinë, Gjykatën, QKMF, Spitalin, Strehimoren, etj. Ndër detyrat e tij është të informojë viktimën për të drejtat ligjore, të parapara sipas ligjeve në fuqi për dhunën në familje, të parapërgatitë viktimën për seancat gjyqësore, e shoqëron gjatë seancave si në Prokurori dhe Gjykatë, etj.

KAPITULLI V

AKTIVITETET NË ZBATIM TË STRATEGJISË

(Plani i Veprimit të kësaj Strategjie gjendet i bashkëlidhur në Shtojcën 1)

Arritja e objektivave strategjike të kësaj Strategjie është paraparë të kryhet përmes zbërthimit të tyre në disa objektiva specifike me aktivitetet përkatëse.

Aktivitetet në planin e veprimit janë renditur sipas tre shtyllave bazë të përcaktuara edhe në Planin e Veprimit të Kosovës: Parandalim, Mbrojtje dhe Ri integrim. Për arritjen e objektivave të kësaj Strategjie, aktivitetet janë specifikuar edhe sipas prioritetit për zbatim:

Afatshkurtra: aktivitete të rëndësisë së lartë që duhet të zbatohen brenda një afati kohor të shkurtër 6 muaj – 1 vit. Të tilla mund të jenë ngritja dhe forcimi institucional për adresimin e Dhunës në Familje, çështje që lidhen me forcimin e mbrojtjes, etj.

Afatmesme: aktivitete të rëndësishme që duhet të zbatohen brenda periudhës kohore 1-2 vjeçare. Ndër aktivitete të tilla mund të jenë edhe ato që kërkojnë fonde, të cilat duhet të sigurohen nga institucionet gjegjëse për implementimin e kësaj strategjie.

Afatgjata: janë renditur të gjitha aktivitetet të cilat synojnë konsolidimin dhe qëndrueshmërinë afatgjatë të mbështetjes që u jepet të mbijetuarave prej Dhunës në Familje, shërbimeve cilësore, etj.

Aktivitete në vijimësi: janë aktivitete, të cilat do të kryhen prej institucioneve zbatuese dhe atyre partnere në vijimësi, si pjesë e punës së tyre. Ndër to mund të përmendim aktivitetet që kanë të bëjnë me parandalimin, informimin dhe vetëdijesimin e komunitetit.

Objektivat specifike dhe disa prej aktiviteteve të planifikuara në Planin e Veprimit renditen si më poshtë:

FUSHA E VEPRIMIT – A. ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE

Objektiv Specifik A.1.

Eliminimi i stereotipeve gjinore për luftimin e dhunës në familje:

Aktivite:

- Fushata vetëdijësuese dhe kampanja informuese mediatike për publikun e gjerë në komunën e Klinës
- Trajnimet për barazi gjinore dhe dhunën në familje me përfaqësues të institucioneve komunale

Objektiv Specifik A.2.

Ngritja e vetëdijësimit të grave dhe të rinjve, institucioneve dhe OJQ-ve për pasojat e dhunës në familje dhe të pabarazive gjinore.

Aktivite:

- Fushata (Aktivite të barazisë gjinore dhe dhunës në familje, ligjërata, ese, dhe piktura me të rinjtë dhe grupe të ndryshme të interesit)
- Takime me gra dhe vajza në fshatra për të drejtat e tyre ligjore, me fokus në Dhunën në Familje. Gjatë takimeve do të shpërndahen informacione dhe fletëpalosje
- Debate të hapura dhe emisione televizive me tematika rreth Dhunës në Familje, me përfaqësues të institucioneve dhe të OJQ-ve

Objektiv Specifik A.3.

Fuqizimi i rolit të gruas në shoqëri përmes promovimit dhe rritjes së numrit të femrave në pozicionet vendimmarrëse

Aktivite:

- Ndarja e përvojave të suksesshme të grave në pozita udhëheqëse gjatë takimeve me gratë dhe komunitetin

FUSHA E VEPRIMIT – B. ARSIMIMI DHE INFORMIMI

Objektiv Specifik B.1:

Ndërgjegjësimi i nxënësve dhe prindërve të Arsimit të Mesëm të Ulët dhe Arsimit të Mesëm të Lartë për çështjet e Dhunës në Familje dhe LMDHF

Aktivitetet:

- Aktivitete informuese nëpërmjet mekanizmit koordinues, në kuadër të orëve mësimore dhe të fletëpalosjeve, broshurave, etj
- Informimi i prindërve për mekanizmin koordinues nëpërmjet zyrtarëve të arsimit
- Aktivitete informuese dhe edukuese në kuadër të programit të aktiviteteve shkollore me pjesëmarrjen e nxënësve (orë mësimore, fushata, fletëpalosje)

Objektiv Specifik B.2:

Ngritja e kapaciteteve të mësimit të edukatës qytetare lidhur me Dhunën në Familje dhe trajtimin e saj

Aktivitetet:

- Organizimi i trajnimeve të mësimit të edukatës qytetare për çështje të Dhunës në Familje
- Organizimi i shkëmbimit të përvojave përmes vizitave studimore të specialistëve të kësaj fushe

Objektiv Specifik B.3:

Ulja e numrit të nxënësve që braktisin shkollën e mesme të ulët dhe të lartë si rezultat i Dhunës në Familje, në zonat rurale apo komunitete të ndryshme

Aktivitetet:

- Kryerja e hulumtimeve sociologjike mbi shkaqet kryesore të braktisjes së shkollës prej nxënësve
- Vetëdijësimi nëpërmjet liderëve të komuniteteve dhe ndërmjetësuesve përmes takimeve dhe punës me familje të veçanta që shfaqin probleme të Dhunës në Familje
- Aplikimi i masave ligjore që sanksionojnë braktisjen e shkollës

FUSHA E VEPRIMIT – C: FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE

Objektiv Specifik C.1:

Fuqizimi ekonomik i viktimave të dhunës në familje në përkrahjen për punësim dhe vetëpunësim

Aktivitete:

- Regjistrimi, evidentimi dhe orientimi i viktimave të Dhunës në Familje
- Ofrimi i këshillave në prezantimin e dokumentacionit për aplikim të suksesshëm sipas tregut të punës
- Hartimi i kuadrit nënligjor, përmes nxjerrjes së një vendimi në nivel komunal, për lirim nga taksat komunale për rastet e dhunës në familje në rastet e hapjes së një biznesi të ri

Objektiv Specifik C.2:

Mbështetje socio-ekonomike të mbijetuarve të Dhunës në Familje

Aktivitete:

- Ofrimi i trajnimeve për ngritjen profesionale, informacioneve për mundësitë për biznes
- Ofrimin e mbështetjes ekonomike me fond të veçantë prej komunës
- Ndarja e subvencioneve për familjet në zonën rurale përmes ndarjes së subvencioneve për bujqësi si dhe hapja e bizneseve të vogla
- Përkrahje e Strehimoreve, rritja e kapacitetit për shkak të numrit të strehuarve jo i mjaftueshëm, për kryerjen e shërbimeve dhe mbështetjen e të mbijetuarve të Dhunës në Familje si dhe bashkëpunimi me mekanizmat që merren me çështjet e dhunës në familje

Objektiv Specifik C.3:

Zgjidhje e strehimit për rastet e të mbijetuarve të Dhunës në Familje

Aktivitete:

- Ofrimin e mbështetjes ekonomike përmes pagesës së qirasë për rastet e pazgjidhura

FUSHA E VEPRIMIT – D: FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Objektiv Specifik D.1:

Fuqizimi i Mekanizmit koordinues në nivel të komunës

Aktivitete:

- Takime me strukturat udhëheqëse të komunës për qartësimin e roleve dhe përgjegjësi
- Takime periodike të Mekanizmit Koordinues për shkëmbim informacioni dhe koordinim aktivitetesh.

Objektiv Specifik D.2:

Rritja e vetëdijes për identifikimin sa më të hershëm të situatave të rrezikut për Dhunën në Familje prej secilit institucion dhe planifikimin e masave parandaluese

Aktivitete:

- Identifikimi i rasteve të dhunës në Familje
- Regjistrimi në data bazë dhe vlerësimi i nevojave të të mbijetuarve të Dhunës në Familje.

KAPITULLI 6

PLANI I MONITORIMIT DHE I VLERËSIMIT TË PROGRESIT NË ZBATIM

Për monitorim dhe zbatimin të kësaj strategjie obligohet Komuna e Klinës dhe dikasteret tjerë të përmendur në këtë dokument.

Institucionet përgjegjëse për zbatimin e aktiviteteve të saj si dhe ato partnere duhet të informojnë në mënyrë të rregullt Zyrën e Kryetarit me anë të të dhënave mbi arritjen e objektivave dhe realizimin e aktiviteteve të përcaktuara.

Të paktën një herë në vit, Kryetari i Komunës raporton në Kuvendin e Komunës mbi progresin në zbatimin e strategjisë sipas rregullave të përcaktuara për çdo drejtim strategjik.

Komuna e Klinës

**PLANI I VEPRIMIT PËR MBROJTJE NGA DHUNA NË FAMILJE
(2024-2026)**

Aktivitetet	Veprimet	Buxheti			Total	Komuna Donatorët	Afati i zbatimit	Institucioni Përgjegjës dhe mbështetës	Indikatori i suksesit
		2024	2025	2026					
FUSHA E VEPRIMIT- A: . ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE									
Deri ne vitin 2026, strategjia lokale synon të ndryshojë qasjen në familje dhe shoqëri për eliminimin e pabarazisë gjinore dhe dhunën në familje.									
1.Eliminimi I stereotipave gjinore për luftimin e dhunës në familje	Fushata vetëdijesuese dhe kampanja informuese mediatike për publikun e gjerë në komunën e Klinës për dhunën në familje. Bashkëpunimi me radio lokale për të transmetuar mesazhe ndërgjegjësuese; Përdorimi i platformave/mediave sociale për të arritur një audiencë	150 €	150€	150€	450€		2024-2026	Njësia për të Drejtat e Njeriut, QPS, Komuna, OJQ-të Mediat Lokale, Mediat e tjera Vendore.	Prej rreth 38.496 banorëve , rreth 35% e tyre kanë marr mesazhin dhe janë bërë pjesë e aktiviteteve ndërgjegjësuese

më të gjerë; Organizimi i një seri video-klipesh të shkurtra ku të mbijetuarat ndajnë historitë e tyre dhe theksojnë rëndësinë e luftimit të stereotipeve gjinore.								
Trajnimet për Barazi gjinore dhe dhunën në familje me përfaqësues të instucioneve vendore. Për t'i ndihmuar pjesëmarrësit të aplikojnë njohuritë e tyre në mënyrë efektive, planifikohet: Përfshirja e skenarëve praktikë dhe studimeve të rasteve gjatë	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto					

	sesioneve të trajnimit; Ushtrime të rolit ku pjesëmarrësit praktikojnë reagimin ndaj situatave të dhunës në familje.								
2. Ngritja e vetëdijesimit të grave dhe të rinjve , institucioneve dhe bizneseve për pasojat e dhunës në familje dhe të pabarazisë gjinore	6 takime me gra dhe vajza në fshatra për të drejtat e tyre ligjore, me fokus për dhunën në familje. Gjatë takimeve do të shpërndahen informacione dhe fletëpalosje. Sesione për fuqizimin ligjor për të edukuar gratë dhe të rinjtë rreth të drejtave të tyre ligjore dhe rrugëve për të kërkuar	100€	100€	100€	300€		2024-2026	Komuna + Donatorët	

ndihmë në rastet e dhunës me bazë gjinore. 3 fushata me temë të barazisë Gjinore dhe Dhunës ne Familje, ligjërata ese ose piktura me të rinjtë. Organizimi i një ekspozitë arti ku artistë të rinj krijojnë pjesë që përshkruajnë ndikimin e dhunës në familje dhe promovojnë barazinë gjinore. Përfshirjen e grave udhëheqëse lokale ose gratë model ne komunitet si folës të ftuar gjatë këtyre takimeve. Të ftuara								

	do të jenë gra sipërmarrëse të suksesshme ose një avokate e specializuar për çështje familjare për të ndarë përvojat dhe njohuritë e tyre.								
3. Fuqizimi i rolit të gruas në shoqëri përmes promovimit dhe rritjes së numrit të femrave në pozicionet vendimmarrëse.	Ndarja e përvojave të suksesshme të grave në pozita udhëheqëse gjatë takimeve me gratë dhe komunitetin. Planifikohen 3 takime, një për çdo vit. Organizimi i një paneli me gra të suksesshme që ndajnë përvojën e tyre për të arritur në pozitën vendimmarrëse. Mbajtja e sesioneve për fuqizimin ligjor	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto			2024-2026	2023-2026 Drejtoria e Kulturës	Rritja e përqindjes së grave pjesëmarrëse aktive në takime.

	për të edukuar gratë dhe të rinjtë rreth të drejtave të tyre ligjore dhe rrugëve për të kërkuar ndihmë në rastet e dhunës me bazë gjinore.								
Total					750 €				

FUSHA E VEPRIMIT -B: ARSIMI DHE INFORMIMI

Deri ne vitin 2026, strategjia lokale synon një komunitet të mirë informuar, edukuar në çështjet e dhunës në familje me profesionistë të aftë dhe të përgatitur për të parandaluar, njohur dhe kualifikuar për trajnimin adekuat të viktimave të dhunës në familje dhe të komunitetit në tërësi.

5.Aktivite informuese me nxënës dhe mësuesin	Vendosja e postarëve nëpër institucione: shkolla, QPS, institucione shëndetësore (përdorimi i teknologjisë informative) për ndërgjegjësim si dhe sesione të diskutimit në klasë,	100 €	100 €	100 €	300 €			Drejtoria e Arsimit Shkollat e Mesme të Larta Qendra për Punë Sociale	Postarët e vendosur në 28 shkolla Informim për dhunën në familje të komunës sonë. Sesione të diskutimit në klasë, prezantime nga ekspertë të fushës, dhe trajnime për mësuesin

	prezantime nga ekspertë të fushës, dhe trajnime për mesimdhënësit për të trajtuar temën në mënyrë më të plotësuar dhe efektive.							Qendra e Angazhimit në Komunitet	për të trajtuar temën në mënyrë më të plotësuar dhe efektive.
	Krijimi i video, infografikave dhe artikujve online, që do të ndahen me nxënësit dhe mesimdhënësit përmes platformave/rjeteve sociale.	50 €	50 €	50 €	150 €			Drejtoria e Arsimit	Materiale të ndryshme mbishkrim për parandalim që do të shpërndahen në platformat e 28-të shkollave të komunës sonë.
6.Ndërgjegjësi mi i prindërve dhe i nxënësve të AMU dhe në AML për çështjen e dhunës në	Aktivitete informuese nëpërmjet mekanizmit koordinues në kuadër të orëve mësimore dhe të fletëpalosjeve	50 €	50 €	50 €	150 €				Deri në vitin 2026 rreth 50% e nxënësve dhe prindërve janë të ndërgjegjësuar për DH.F

familje	broshurave, etj								
	Informimi i prindërve për mekanizmin koordinues nëpërmjet zyrtarëve të Arsimit								
	Aktivitete informuese dhe edukuese në kuadër të programit të aktiviteteve shkollore me pjesëmarrjen e nxënësve (orën mësimore ,fushata postere etj.)	50 €	50 €	50 €	150 €				
7.Ulja e numrit të nxënësve që braktisin shkollën e ultë dhe të lartë si	Kryerja e hulumtimeve sociologjike mbi shkaqet kryesore të braktisjes së shkollës prej	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto				Drejtoria e Arsimit OJQ-të Mekanizmi i Koordinue	Deri në vitin 2026, në bashkëpunim me Ekipin për Parandalim dhe Reagim të Braktisjes në Shkolla dhe atij të

rezultat i DH.F në zonat rurale	nxënësve të familjeve ku ushtrohet dhunë. Do të bëhen hulumtime ku mund të përfshihen intervista me nxënësit, prindërit, dhe stafin shkollor për të identifikuar shkaqet specifike dhe për të përmirësuar strategjitë e intervenimit. Pas kryerjes së hulumtimeve, është e rëndësishme që rezultatet e tyre të përdoren për të planifikuar veprimet e ardhshme për të parandaluar numrin e nxënësve që braktisin shkollën për shkak të dhunës në familje.								S	nivelit komunal të angazhohen që niveli i braktisjes së shkollimit mbi bazën e dhunës në familje të mbetet 0.

	Planifikimi i veprimeve duhet të bazohet në analizën e rezultateve dhe të përfshijë masa konkrete për të adresuar shkaqet e identifikuar. (Shembull, nëse hulumtimet identifikojnë mungesën e mbështetjes për nxënësit e prekur nga dhuna në familje, mund të propozohen programe mbështetëse në shkolla ose trajnime për stafin shkollor për të menaxhuar këtë problematikë).								
Totali :					750 €				

FUSHA E VEPRIMIT- C: FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE

Deri në vitin 2026, strategjia lokale synon në parandalimin, të ndryshojë qasjen në familje dhe shoqëri për eliminimin e pabarazisë gjinore dhe dhunën në familje të tyre.

8. Fuqizimi Ekonomik i viktimave të dhunës në familje në përkrahje për punësim dhe vetëpunësim	Regjistrimi, Evidentimi dhe orientimi i viktimave të DHF pranë Komunës apo në Qendrën për Angazhim të Komunitetit (QAK), ku organizohen aktivitete e ngjarje nga Organizata të ndryshme me ekspert të fushave të shumta.	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto			2024-2026	MKKDF Komuna Institucion et partnere	Brenda 3 viteve, sistemi i regjistrimit dhe orientimit bëhet funksional sipas standardeve kombëtare në përpunim
	Ofrimi i këshillave në prezantimin e dokumentacionit për aplikim të suksesshëm sipas tregut të punës, ku parashihen të	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto					

	organizohen edhe seminare ose trajnime të specializuara për viktimat e dhunës në familje për t'u përgatitur për tregun e punës.								
	Hartimi i kuadrit nënligjor, përmes nxjerrjes së një vendimi në nivel Komunal, për lirim nga taksa komunale në rastet e hapjes së një biznesi të ri për viktimat e dhunës në familje	S'ka kosto	S'ka kosto	S'ka kosto			2024-2026	Qendra për punë sociale, Zyra e punësimit, Donatorët sipas përcaktimit të standardit kombëtar	
9. Mbështetja socialoekonomike e të mbijetuarave të DH.F	Ofrimi i mbështetjes ekonomike me fond të veçantë prej Komunës							Komuna, Institucionet et partnere, sipas përcaktimit	Sa më shumë gra të përfitojnë nga shërbimet në këtë kategori deri në 50%

DRAFT STRATEGJIA KOMUNALE KUNDËR DHUNËS NË FAMILJE

Ndarja e subvencioneve për familjet e zonave rurale përmes ndarjes së subvencioneve dhe përkrahja e bizneseve të vogla	500€	500€	500€	1500 €		2024-2026	t të standardeve ndërkombëtare , Komuna, Drejtoria e	
Përkrahja e strehimores “Shtëpia e Sigurt” për kryerjen e shërbimeve dhe mbështetjen e të mbijetuarave të DH.F	3000 €	3000 €	3000 €	9000 €		2024-2026	Mirëqenies Sociale, Drejtoria e Zhvillimit Ekonomik , Sektori për të Drejtat e Njeriut dhe Komunitet e, Institucion e Partnere, OJQ-të dhe Donatorët.	Strehimorja mbështetet për shpenzimet bazike

10.Zgjidhja afatmesme e strehimit për rastet e mbijetuarave të DHF	Pagesa e Qirasë për vendstrehimin e viktimave të dhunës në familje	3000 €	3000 €	3000 €	9000 €			Komuna , Institucion et partnere, Donatorët	
	Ofrimi i mbështetjes ekonomike përmes pagesës së qirasë për rastet e pazgjidhura								
Total					19.500€				

FUSHA E VEPRIMIT- D: FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRNACIONAL

Deri në vitin 2026, strategjia lokale synon të ketë institucione funksionale dhe të mirë koordinuara për parandalimin, mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje dhe riintegrimin e tyre dhe të familjeve në jetën ekonomike dhe sociale të komunës.

11.Institucionalizimi i Mekanizmit Koordinues kundër Dhunës në Familje në nivel të komunës	Takime me strukturat udhëheqëse të komunës për qartësimin e roleve dhe përgjegjësi	200€	200€	200€	600€		2024-2026	MKKDHF	Të paktën 4 takime të organizuara çdo vit

	Takime periodike të Mekanizmit Koordinues kundër Dhunës në Familje për shkëmbim informacioni dhe koordinimin e veprimeve konkrete.	50 €	50 €	50 €	150 €		2024-2026		
12 Rritja e vetëdijes për identifikimin sa më të hershëm të situatave të rrezikut për DH.F prej secilit institucion planifikimin e masave parandaluese	Hartimi i formularëve të posaçëm për raportimin e rasteve të rrezikut për DH.F dhe rasteve të identifikuara						2024-2026	MKDHF	Deri në vitin 2026, institucionet e komunës do të kenë të ngritur sistemin e identifikimit, regjistrimit dhe planifikim e masave parandaluese
	Identifikimi i shkaqeve që paraprinë rastet e DH.F përmes analizimit me anë të anketimeve në shkolla, institucione						2024-2026	MKDHF, Institucionet partnere, OJQ-të dhe shkollat	Deri në vitin 2026 të dhëna për shkaqet dhe situatën janë të mbledhura në bazë periodike

DRAFT STRATEGJIA KOMUNALE KUNDËR DHUNËS NË FAMILJE

	shëndetësore, diskutimeve mediatike me specialistë								
	Planifikimi i punës dhe mbështetja institucionale për grupet me vulnerabël DH.F (përfshirë pleqtë, të rinjtë dhe njerëzit me nevoja të veçanta	1000€	1000€	1000€	3000€			MKDHF, Institucionet partnere, OJQ-të dhe shkollat	Raste të ndihmuara dhe të rehabilituara
Total:		8.250€	8.250€	8.250€	3.750 €				
Gjithsej :					28.500€				

**Kryesues i Kuyendit
Fadil Gashi**